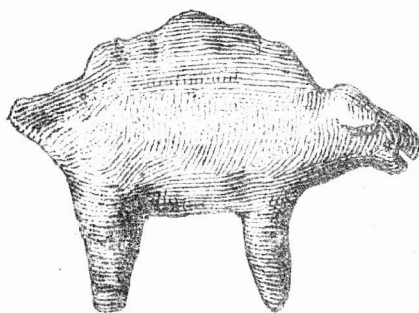

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně

přehled
výzkumů
1959

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1959

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulík.
- Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.
- Redaktor: dr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: Jaroslav Jaša.
- Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Další nálezy v pískovně u Brumovic /Krnov/.

Jiří Pavelčík

Při sledování skrývky v pískovně na Beníšovském kopci byla roku 1959 zachycena opět řada objektů. Nejdůležitější nálezový celek tvoří jáma č. 15 /číslování navazuje na předchozí ročníky - viz Přehled výzkumů 1957 a 1958/, obsahující keramiku nálevkovitých pohárů, kterou překrývala kulturní vrstva s keramikou věteřovského typu. Význam tohoto objektu spočívá v tom, že poprvé zachycuje na zdejších nalezišti vzájemnou stratigrafickou pozici obou kultur.

Z jámy č. 15 pochází sada pazourkových artefaktů /čepel s oboustranně obitými boky, tzv. dlátka, čepel s doleva skloněným retušovaným čelem, vrták, retušovaný nástroj trojúhelníkovitého tvaru a řada zlomků z dalších retušovaných nástrojů/, kovadlinky, zlomky užitkové keramiky, hliněný předmět ve tvaru dvojkonického přeslemu bez otvoru s důlkem v jednom z vrcholů, kulovité tělo větší nádoby a šálek. Tato nádoba má mírně konické hrdlo odsazeno od oblého těla / v-65 mm, ot-88 mm/ a široké páskové ucho vytaženo nad okraj. Svým charakterem plně zapadá do řady šálek zjištěných na Beníšovském kopci v objektech 5, 8 a 12 / viz P.V. 1957 a 1958/. Naproti tomu šálky ze sousedního sídliště v Holasovicích /Opava/ mají hrdla podstatně nižší, pásková ucha užší a tvarově se blíží šálkům kanelované keramiky. Na základě tohoto srovnání a dalších zjištění, která zde pro informativní charakter tohoto článku neuvádím, můžeme sídliště lidu s nálevkovitými poháry na Beníšovském kopci u Brumovic zařadit do starší fáze kultury nálevkovitých pohárů.

Kulturní vrstva, ležící nad jámou č. 15 obsahovala zlomky den s kuželovitými nožičkami, rovně seříznuté a dovnitř zatažené okraje mis, které charakterisují zdejší keramiku věteřovského typu, dále menší konické misky s jedním uchem pod okrajem a zlomky užitkové keramiky. Větší počet pazourkových ústěpů nasvědčuje tomu, že výroba štípané industrie ještě nezanikla. Z artefaktů jsme získali rovné čepelky, listovitou retušovanou šipku s krátkým řapíkem a šipku s rovným příčným ostrím na dlouhém řapíku s rozšířeným koncem.

Z dalších nálezů si zaslouží pozornost zlomek únětického koflíku v objektu č. 16, který je pro Brumovice nově zjištěným keramickým tvarem. Při pokračování výzkumu kulturní vrstvy jižně od jam č. 7 a 13, jsme získali mezi celkem atypickým materiálem zlomek mísy s nízkým prohnutým hrdlem ostře odsazeným od konického těla a lalokovitě vykrajovaným okrajem. Na hranu dělící hrdlo a tělo nasedá drobné ouško, které končí v poloviční výši hrdla. Zlomek mísy patří mohylové kultuře a přesnou analogii pro něj nacházíme ve slezském materiálu v míse na

možce z pátého hrobu ze zahrady p. Vavrly ve Vávrovicích. Uvedený nález plně potvrzuje zjištění L. Jisla, že osada lidu s keramikou věteřovského typu pokračuje i v následujícím období mohylovém.

- - - - -

Weitere Funde aus der Sandgrube bei Brumovice /Krnov/.

Bei der Fortsetzung der Rettungsaktion im Jahre 1959, konnten wieder Siedlungsobjekte von Trägern der Trichterbecherkultur und des Věteřov-Typus erfasst werden. Unter den Funden ist besonders eine Kollektion von Feuersteinartefakten, kleine Ambosse und Schalen der Trichterbecherkultur und Schüsseln mit eingezogenen Rande, konische einfache Schüsseln, zusammen mit kleinen Gefäßen auf einem kegelförmigen Fusse die der Věteřov-Keramik angehören, bemerkenswert. Die Feststellung von Bruchstücken der Hügelgräberkeramik bestätigt die Ansicht L. Jisla, dass die Siedlung auch noch in BB /nach Reinecke/ weiter besteht.